

El canvi verd

Un gat domèstic obre la boca. / JOAN CORTADELLAS

El 1895 l'última acantisita (*Traversia lyalli*) de l'illa de Stephens, un ocell que quedava només en aquest tros de terra a Nova Zelanda, va ser extingit pels gats que havien sigut introduïts a l'illa.

Aquesta història, encara amb els seus matisos (hi havia humans pel mig que comerciaven amb les pells de les acantisites), és el paradigma d'un problema macroscòpic que pocs volen afrontar: el gran impacte dels gats de carrer sobre la biodiversitat.

«Al considerar-los mascotes adorables, no és popular investigar els impactes negatius dels gats», constata Mario Díaz Esteban, biòleg del Museu Nacional de Ciències Naturals, que conviu amb gats a casa seva i s'ha atrevit a ficar-se en aquest tema difícil.

Per encantadora que sigui, *Felis catus* no deixa de ser una espècie depredadora que menja gairebé exclusivament carn. Ja Darwin, a *L'origen de les espècies*, advertia sobre l'impacte dels gats assilvestrats en les espècies natives.

Ara, un estudi publicat a *Nature Communications* s'ha sumat a la sèrie d'investigacions que els últims anys han detallat el problema. El nou resultat fa pujar a 2.036 el nombre d'espècies diferents depredades pels gats que viuen fora de les cases. Rates i ratolins s'emporten la pitjor part, però es documenta que els gats també ataquen el 9% del total d'espècies d'ocells conegudes, el 6% dels mamífers i el 4% dels rèptils.

L'informe inclou vuit espècies que ara estan extintes (sis ocells, una sargantana i un rosegador) i 347 d'amenaçades. «Ningú havia reunit en un únic lloc tot el que es mengen. El que més em sorprèn és que fins i tot mengen insectes i invertebrats», afirma Chris Lepczyk, investigador de la Universitat d'Auburn (EUA).

Gats de carrer: ¿com evitar que s'ho mengin tot?

Un estudi augmenta fins a 2.000 el nombre d'espècies afectades pels atacs. Crear zones lliures de felins a prop de parcs o zones silvestres en reduiria l'impacte

 Michele Catanzaro

El científic ha recopilat una miriada de dades distribuïdes en estudis que analitzen restes d'animals en excrements de gats, o als seus estòmacs després d'autòpsies, imatges de càmeres trampa i sondejos a propietaris de gats. «Són depredadors oportunistes.

A més de rates i ratolins, ataquen el 9% de les espècies d'ocells, el 6% de mamífers i el 4% de rèptils

Hem descobert que hi ha molt pocs animals que no es menjarien. És un problema important per a la biodiversitat», afirma Lepczyk.

Ja el 2013, un xocant estudi va posar el problema sobre la taula al revelar que els gats s'empassaven 4.000 milions d'ocells i 22.000 milions de mamífers cada any als EUA. La magnitud global del problema només es pot deduir, perquè no hi ha una estimació fiable del nombre de gats de carrer al món. «N'hi ha a tots els continents menys a l'Antàrtida», observa el científic.

«A part de la caça, la mortalitat per gats d'ocells i mamífers és cent vegades més alta que altres causes, com atropellaments, col·lisions amb aerogeneradors, línies elèctriques, etcètera», afirma Díaz.

El científic ha analitzat l'estat de la biodiversitat al voltant de les colònies felines

«El problema són els silvestres: els de les colònies cacen tot el que es mou», diu un expert

de Madrid, Toledo i Los Angeles. «On hi ha colònies els animals mantenen distàncies de fugida més llargues i se situen més alt i no mengen a terra», apunta. Els animals dediquen més temps a fugir que a menjar o reproduir-se i això té efecte en la seva supervivència.

El problema de les colònies

«El problema són els gats silvestres. Per exemple, les colònies que manté gent benintencionada que els dona menjar al carrer. Cacem tot el que es mou», afirma Díaz explica que no es tracta de gana, sinó d'un comportament innat de caça.

El problema es dona també a les illes i en entorns rurals. «Cada gat mata més que un carnívor autòcton», afirma Daniel Joseph Herrera, investigador de la Universitat de Maryland que ha mesurat l'impacte de les colònies en la vida silvestre.

Els experts alerten contra qualsevol croada contra els gats de carrers «Cuidar gats és bo per a les persones que viuen a les ciutats i viuen soles, però hi ha efectes negatius», observa Díaz.

Els intents de posar fi al problema a còpia de capturar i castrar gats no han resolt el problema. «La gent continua deixant anar gats i les colònies no es redueixen», observa Díaz.

El missatge clau dels experts és tractar els gats com una mascota i no com un animal salvatge, o sigui, mantenir-los a casa o en entorns oberts assetjats. «Encara que no t'interessi la biodiversitat, d'aquesta forma els teus gats viuran més temps i estaran més sans», observa Lepczyk. El científic cita propostes com la de posar microxips als gats com en els gossos, que ajudaria a tornar-los a casa seva si es perden.

Herrera ha comprovat en els seus estudis que com més pròximes estan les colònies a entorns naturals, més gran és el nombre d'espècies natives afectades. Per això, proposa que es creïn zones lliures de gats a prop dels espais verds i els parcs. Una manera d'evitar que els gats s'acostin a aquestes zones biodiverses seria prohibir que se'ls deixi menjar allà, suggereix.

«Cal mesurar el radi d'acció de les colònies i definir zones on se'ls pugui donar menjar i zones lliures de gats, de manera que a la ciutat es pugui disfrutar de la diversitat salvatge i dels gats alhora», coincideix Díaz. «És un problema de biodiversitat molt més tractable que altres de més complexos, com la desforestació. No és ni de bon tros la causa de pèrdua més gran de la biodiversitat, però és una per a la qual hi ha solucions fàcils, així que resolguem-la», conclou Lepczyk.